

[Lannung.]

rende de trufne Afgørelser med Hensyn til de Anmodninger om Oprejsning, der i Anledning af nogle af de i Besættelsestiden foretagne saakaldte Stikkerlikvideringer er fremsat fra nære Paarørendes Side. Jeg vil derfor under Henvisning til de fra den højtærede Minister faldne Udtalelser gerne forespørge, om man vil være villig til Nedsættelse af et saadant Rigsdagsudvalg, hvortil Repræsentanter udpeges af Partierne.

Ministeren for særlige Anliggender (Federspiel): Det ærede Medlem Hr. Rytter stillede nogle ganske konkrete Forespørgsler til mig. For det første uddad han sig i den konkrete Sag, som jeg maa sige jeg troede var uddebatteret, for det første Oplysning om, hvad den Indberetning, der var sket om Episoden paa Frederikssundegnen, gik ud paa, og for det andet, hvad der forelaa om Afhøringer af de to Frihedskæmpere, der havde udtalt sig paa en noget anden Maade end den, der fremgaar af Sagens konkrete Omstændigheder. Hvad Indberetningen gaar ud paa, kan jeg ikke med fuldstændig Sikkerhed oplyse det ærede Medlem om. Forholdet var jo nemlig det, at naar den Slags Indberetninger skete under Krigen, skete det ikke skriftligt, det foregik mundtligt, maaske med visse dokumenterede Oplysninger af forskellig Art. Risikoen var for stor til, at man ligefrem kunde have Dokumenter liggende om den Slags Ting, men af selve Sagens Omstændigheder, som de forelaa, kan man slutte, at det, der har foreligget, er Oplysninger om disse Trusler, der var fremsat over for en navngiven Person paa Egnen, og at Bestemmelsen er truffet paa dette Grundlag og ud fra en Vurdering af Forholdene paa det paagældende Sted. Jeg kan sige dette med saa meget større Sikkerhed, som de oprindelige Oplysninger, der har foreligget i Sagen, er ganske i Overensstemmelse med, hvad der senere er blevet oplyst ved Politiafhøringerne. Det er de Oplysninger, der hele Tiden har foreligget i Sagen. Hvad disse to Mennesker, der blev antruffet paa Egnen, har udtalt sig om, forekommer mig derimod at være Sagen ganske uvedkommende. Det drejer sig for den enes Vedkommende om en af dem, der har deltaget i Aktionen, og det er en Mand, der har faaet en Ordre fra højere Sted. At han har udtalt sig saadan, som det er oplyst, skal jeg ikke kunne bestride, jeg kan heller ikke bekræfte det, men han har i hvert Fald ikke haft noget detailleret Kendskab til Sagen, saa jeg mener, at den Slags Udtalelser maa være

ganske uden Betydning. Det afgørende er Sagens reale Omstændigheder, som jeg mener at have oplyst ganske klart for det høje Ting i forrige Møde.

I denne Forbindelse kom det ærede Medlem imidlertid ind paa nogle Betragtninger, som efter min Mening viser, at det ærede Medlem vedblivende ikke har forstaaet, hvad det er, Sagen har drejet sig om. Det ærede Medlem sagde, at han havde intet imod, at Stikkere blev straffet strengt. Nu har jeg ikke een, men to Gange i Dag ment at have gjort det klart, at der ikke i disse Tilfælde er Tale om Straf, men om Uskadeliggørelse af Folk, som ved deres Adfærd var skadelige for Frihedskampen, for Modstandsarbejdet. Derfor har der netop ogsaa i denne Sag været en mærkværdig Fejlvurdering. Jeg beklager stadig at maatte vende tilbage til denne Sag, men det er vigtigt, at disse Ting bliver gjort helt op. Det ærede Medlem mener, at Afgørelsen af denne Sag var urigtig, at det var urigtigt, at en Mand bliver likvideret, fordi han har fremsat Trusler, og at man skulde have ventet, til han havde gjort Alvor af disse Trusler. Men netop fordi det ikke er Straf, men Prævention, det drejer sig om, kan man ikke vente, til Ulykken er sket. Derfor var det en overordentlig alvorlig Sag at fremsætte Trusler i det foreliggende Tilfælde. Det var sikkert en skikkelig Mand, det drejede sig om, men det har man ikke nogen Mulighed for at overbevise sig om i det foreliggende Tilfælde, og selv om Manden havde nok saa udmærkede Anbefalinger som en omhyggelig Fodermester, og hvad han ellers kan have været, har det intet at gøre med, hvilken Fare han kunde frembyde for Landets Modstandskamp. Det ærede Medlem er derfor ogsaa paa helt gale Veje, naar han, saa vidt jeg forstod, udtrykte sin Glæde over noget, der desværre viste sig at være en And, at 12 Stikkere skulde være likvideret i Rold Skov. Der var ingen Glæde ved at likvidere disse Mennesker. Det var noget overordentlig ubehageligt og smerteligt, der maatte ske, og man likviderede ikke Folk, fordi de var Stikkere, men fordi de frembød en Fare ved deres Virksomhed.

Endelig indvendte det ærede Medlem, at den Ordre, der blev afgivet, lød paa, saaledes som det er oplyst i Sagen, at denne Mand paa Frederikssundegnen saa vidt muligt skulde føres til Sverige; hvis det ikke var muligt, skulde han likvideres. Nu siger det ærede Medlem, at han med Lethed vilde have kunnet bringe ham til Sverige i Løbet af et Par Timer. Jeg kan kun beklage, at man ikke havde nærmere Forbindelse med